

Sikkerhedsdatablad

Udarbejdet: 27-11-2014

SDS version: 1.1

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Pr-nr.: 2409484

Handelsnavn: Xylen

Produkt-nr.: -

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalede anvendelser: Kemikalie.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse:

Polar A/S

Hylkevej 31

8660 Skanderborg

Tlf: +45 75 45 48 70

Kontaktperson og mail:

info@polarAS.dk

Sikkerhedsdatabladet er udarbejdet og valideret af:

mediator A/S, Centervej 2, 6000 Kolding. Konsulent: DH

1.4. Nødtelefon

Giftlinien: +45 82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

EU (67/548 eller 1999/45): R10, Xn;R20/21, Xi;R38.

CLP (1272/2008): Flam. Liq. 3, Acute Tox. 4, Skin Irrit. 2; H226, H312, H315, H332.

Ordlyd af R- og H-sætninger – se nedenfor i punkt 16.

2.2. Mærkningselementer

CLP

Signalord:

Advarsel

Brandfarlig væske og damp. (H226)
 Farlig ved hudkontakt. (H312)
 Forårsager hudirritation. (H315)
 Farlig ved indånding. (H332)

Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten. (P101)
 Opbevares utilgængeligt for børn. (P102)
 Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt. (P210)
 Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjensbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse. (P280)
 Undgå indånding af damp/spray. (P261)
 VED INDÅNDING: Flyt personen til et sted med frisk luft og sørg for, at vedkommende hviler i en stilling, som letter vejrtrækningen. I tilfælde af ubehag ring til en GIFTINFORMATION/læge. (P304+P340+P312)
 Indholdet/holderen bortskaffes i henhold til lokale affaldsregulativer. (P501)

2.3. Andre farer

Produktet indeholder organisk opløsningsmiddel. Gentagen eksponering af organiske opløsningsmidler kan give skader på nervesystemet og indre organer som fx lever, nyrer.

Anden mærkning:

-

Andet

Produktet indeholder stoffer, der er omfattet af dansk arbejdsmiljølovgivning m.h.t. kræft risiko. Arbejdsgiveren bør forsyne produktet med kræft-mærkatens angivet i sektion 16.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1./3.2. Stoffer/Blandinger

Indholdsstof	Index-nr.	CAS/EF-nr.	DSD-klassificering/ CLP-klassificering	w/w %	Note
Xylen	601-022-00-9	1330-20-7/ 215-535-7	R10, Xn;R20/21, Xi;R38 Acute tox. 4, Skin Irrit. 2; H226, H312, H315, H332	80-95	1
Ethylbenzen	601-023-00-4	100-41-4 / 202-849-4	F;R11, Xn;R20 Flam. Liq. 2, Acute tox. 4 ; H225, H332	1-5	1, 2

1 = Stoffet er et organisk opløsningsmiddel. 2= Stoffet er kræftfarligt.

Ordlyd af faresætninger – se punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding:	Søg frisk luft. Hold den tilskadekomne under opsyn. Søg læge.
Indtagelse:	Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke. Fremkald IKKE opkastning. Hvis opkastning indtræffer, holdes hovedet så lavt, at der ikke kommer maveindhold i lungerne. Søg læge ved ubehag.
Hud:	Fjern straks forurenede tøj. Vask huden grundigt med vand og sæbe. Søg omgående læge.
Øjne:	Skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) i mindst 5 min. Spil øjet godt op. Fjern eventuelle kontaktlinser. Søg læge ved fortsat irritation.
Forbrænding:	Skyl med vand, indtil smerterne ophører. Fjern tøj, som ikke er fastbrændt – søg læge/sygehus, fortsæt om muligt skylningen til lægen overtager behandlingen.
Øvrige oplysninger:	Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Farlig ved hudkontakt. Farlig ved indånding.

Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjenkontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Hvis der opstår eksem, åndedrætsbesvær, ætse- eller øjenskader skal der søges læge.

Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Vandtåge (aldrig vandstråle – spreder branden), skum, pulver eller kulsyre.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Undgå indånding af røggasser. Ved brand dannes giftige gasser: Carbonoxider.

Brand vil udvikle tæt sort røg. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare.

Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloaker og vandløb.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Kontamineret slukningsvand sendes til destruktion.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld**6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer**

Brug personlige værnemidler – se punkt 8. Begræns spredning. Sørg for god udluftning.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Undgå udledning til kloak – se punkt 12. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Spild inddæmmes og opsamles med sand eller andet absorberende ikke brandbart materiale og overføres til egnede affaldsbeholdere. Videre håndtering af spild – se punkt 13.

6.4. Henvielse til andre punkter

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring**7.1. Forholdsregler for sikker håndtering**

Se under pkt. 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler. Rygning og brug af åben ild forbudt.

Undgå indånding af dampe. Sørg for effektiv ventilation. Efter brug afvask med rigelig vand og sæbe. Der skal være adgang til rigeligt vand, øjensskylleflaske og nødbruiser.

Må aldrig anvendes i nærheden af ild, gnister eller varme overflader. Rygning forbudt.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og i original emballage. Skal opbevares i veltillukket beholder på et tørt, køligt, frostfrit og velventileret sted.

Brandsikkert. Beredskabsstyrelsens tekniske forskrifter for brandfarlige væsker skal nøje følges, herunder reglerne for brandfarligt oplag.

Brandfareklasse og oplag

Brandfareklasse II-1, én oplagsenhed =5 liter.

Der må højst opbevares 25 enheder uden brandmyndighedernes godkendelse.

7.3. Særlige anvendelser

Se anvendelse pkt. 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler**8.1. Kontrolparametre**

Grænseværdier ifølge bekendtgørelse nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer:

Indholdsstof	Grænseværdi	Anmærkning
Xylen	25 ppm – 109 mg/m ³	E, H
Ethylbenzen	50 ppm - 217 mg/m ³	E, H, K

E= Stoffet har en EF-grænseværdi, H = stoffet kan optages gennem huden. K = stoffet er optaget på listen over stoffer, der anses for at være kræftfremkaldende.

DNEL/PNEC-værdier:

DNEL - Xylen:

Inhalation	Short term	Systemic effects	Workers	289 mg/m ³
Inhalation	Short term	Local effects	Workers	289 mg/m ³
Dermal	Long Term	Systemic effects	Workers	180 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Systemic effects	Workers	77 mg/m ³
Inhalation	Short term	Systemic effects	General population	174 mg/m ³
Oral	Long Term	Systemic effects	General population	1.6 mg/kg bw/day
Dermal	Long Term	Systemic effects	General population	108 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Systemic effects	General population	14.8 mg/m ³

DNEL - Ethylbenzen:

Inhalation	Short term	Local effects	Workers	293 mg/m ³
Dermal	Long Term	Systemic effects	Workers	180 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Systemic effects	Workers	77 mg/m ³
Oral	Long Term	Systemic effects	General population	1.6 mg/kg bw/day
Inhalation	Long Term	Systemic effects	General population	15 mg/m ³

PNEC - Xylen:

Water	Fresh	0.327 mg/L
Water	Marine	0.327 mg/L
Water	Intermittent releases	0.327 mg/L
Soil	-	2.31 mg/kg soil dw

PNEC - Ethylbenzen:

Water	Fresh	0.1 mg/L
Water	Marine	0.01 mg/L
Water	Intermittent releases	0,1 mg/L
Soil	-	2.68 mg/kg

8.2. Eksponeringskontrol

Der findes ikke et eksponeringsscenarie til dette produkt.

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol:

Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde. Brug værnemidler som angivet nedenfor ved arbejde med produktet.

Personlige værnemidler:

Indånding:	Ved utilstrækkelig ventilation: Anvend godkendt maske med gasfilter type A (brunt - mod organiske dampe). Filtrene har begrænset brugstid (skal skiftes). Læs fabrikantens anvisninger.
Hænder:	Anbefalet Butylgummi. Gennembrudstid: > 240 min. (Klasse 5)
Øjne:	Brug beskyttelsesbriller ved risiko for stænk i øjnene.
Hud og krop:	Særligt arbejdstøj skal anvendes. Brug evt. beskyttelsesdragt ved længere tids arbejde med produktet.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om muligt spildbakker under arbejdet.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber**9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber**

Udseende:	Flydende
Lugt:	Karakteristisk
pH:	Farveløs
Smeltepunkt/Frysepunkt (°C):	-
Begyndelseskogepunkt(°C):	140
Dekomponeringstemperatur (°C):	-
Flammepunkt (°C):	23
Fordampningshastighed:	-
Antændelighed (°C):	-
Øvre/nedre antændelses-eller eksplosionsgrænser (vol-%):	-
Damptryk:	-
Dampmassefylde (luft=1):	-
Relativ massefylde (g/cm ³):	0,87
Opløselighed i vand:	Uopløselig
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand, Log K _{ow} :	-
Selvantændelsestemperatur (°C):	500
Dekompeneringstemperatur (°C):	-
Viskositet:	-
Eksplosive egenskaber:	-
Oxiderende egenskaber:	-

9.2. Andre oplysninger

Opløselig i fedt:	-
Overfladespænding (mN/m, 25 °C):	-

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet**10.1. Reaktivitet**

Produktet afgiver dampe, som kan danne eksplosive blandinger med luft.

10.2. Kemisk stabilitet

Brandbart. Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger. Dampene kan antændes ved temperaturer over flammepunktet.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Dampe fra produktet kan danne eksplosive blandinger med luft. Opløser fedtbelægninger og angriber pakninger, visse kunststoffer samt materialer af gummi.

10.4. Forhold, der skal undgås

Undgå opvarmning og kontakt med antændelseskilder.

10.5. Materialer, der skal undgås

Undgå kontakt med stærke oxidationsmidler.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Ved brand eller kraftig opvarmning spaltes produktet og farlige luftarter så som carbonoxider kan dannes.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger**11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger**

Substans	Eksponeeringsvej	Art	Test	Resultat
Xylen	Oral	rat	LD50	3523 mg/kg bw
Xylen	Inhalation	rat	LC50 / 4 h	6700 ppm
Xylen	Dermal	rabbit	LD50	> 5000 mL/kg bw
Ethylbenzen	Oral	Rat	LD50	ca. 3500 mg/kg bw
Ethylbenzen	Dermal	Rabbit	LD50	ca. 17.8 mL/kg bw
Ethylbenzen	Inhalation	mice	LC50 / 20 min	> 8000 ppm

Symptomer:

Indånding: Farlig ved indånding. Produktet afgiver dampe fra organiske opløsningsmidler, der kan give sløvhed og svimmelhed. I høje koncentrationer kan dampene give hovedpine og beruselse.

Hudkontakt: Farlig ved hudkontakt. Kan optages gennem huden og give symptomer som ved indånding.

Øjenkontakt: Kan fremkalde irritation af øjet.

Indtagelse: Indtagelse kan give ubehag.

Langtidsvirkninger:

Produktet indeholder stoffer som anses for at være kræftfremkaldende.

Langvarig eller gentagen påvirkning ved hudkontakt eller indånding af dampe kan give skader på centralnervesystemet.

PUNKT 12: Miljøoplysninger**12.1. Toksicitet**

Substans	Testens varighed	Art	Test	Resultat
Xylen	96 h	Fish	LC50	2.6 mg/L
Xylen	48 h	Daphnia	EC50	> 3.4 mg/L
Xylen	73 h	Algae	EC50	4.36 mg/L
Ethylbenzen	96 h	Fish	LC50	5.1 mg/L
Ethylbenzen	48 h	Daphnia	EC50	1.8 2.4 mg/L
Ethylbenzen	72 h	Algae	EC50	4.9 mg/L

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans	Nedbrydelighed i vandmiljøet	Test	Resultat
Xylen	Ja	OECD Guideline 301 F	87,8% after 28 days
Ethylbenzen	Ja	OECD Guideline 302 C	ca. 81 - ca. 100 % after 14 days

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow	BCF
Xylen	Ja	2,77 - 3,15	-
Ethylbenzen	Ja	3,6	-

12.4. Mobilitet i jord

Ingen data.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Stoffet opfylder ikke kriterierne for PBT eller vPvB.

12.6. Andre negative virkninger

-

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse**13.1. Metoder til affaldsbehandling**

Produktet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikalieaffaldsgruppe	EAK- kode	Affaldstype
C	14 06 03	Andre opløsningsmidler og opløsningsmiddelblandinger

Særlig mærkning:

Spild, affald m.m. opsamles i særlige beholdere mærket "Indeholder et stof, der er omfattet af dansk arbejdsmiljøregulering med hensyn til kræftrisiko", jf. kræftbekendtgørelsen.

Forurenet emballage:

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

PUNKT 14: Transportoplysninger

Produktet er omfattet af konventionerne om farligt gods.

14.1 -14.4.**ADR**

UN-nr.:	UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	Transportfareklasse	Emballagegruppe
1307	Xylener	3	III

IMDG

UN-no.:	Proper shipping name	Transport hazard class(es)	Packing group
1307	Xylenes	3	III

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering**15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø**

Krav om arbejdspladsvurdering, da produktet indeholder $\geq 1\%$ af et stof, som er optaget på Grænseværdilistens bilag 3.4.

Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning (jf. Arbejdstilsynets Bek. Om arbejdets udførelse).

Anvendelsesbegrænsninger:

Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse. (jf. dog Arbejdstilsynets Bek. om unges arbejde).

Krav om særlig uddannelse:

-

Anden mærkning:

Pr-nr.: 2409484.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Ingen.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Andre oplysninger:

Kilder:

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.

Bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om markedsføring og mærkning af flygtige organiske forbindelser i visse malinger og lakker samt produkter til autoreparationslakering.

Bekendtgørelse nr. 1075 af 24. november 2011 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af stoffer og blandinger.

Bekendtgørelse nr. 878 af 26. juni 2010 af lov om kemiske stoffer og produkter.

Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø.

Bekendtgørelse nr. 507 af 17/05/2011 om grænseværdier for stoffer og materialer, med senere ændringer.

Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald.

EU forordning nr. 1907/2006 (REACH).

EU forordning nr. 1272/2008 (CLP), med senere tilpasninger.

ECHA – Det europæiske kemikalieagentur.

Den fulde ordlyd af H/R sætninger omtalt i afsnit 2+3:

R10 - Brandfarlig.

R11 - Meget brandfarlig.

R20/21 - Farlig ved indånding og ved hudkontakt.

R38 - Irriterer huden.

H225 - Meget brandfarlig væske og damp.

H226 - Brandfarlig væske og damp.

H312 - Farlig ved hudkontakt.

H315 - Forårsager hudirritation.

H332 - Farlig ved indånding.

Symboler omtalt i pkt. 2

Indeholder stoffer, der er omfattet af dansk arbejdsmiljølovgivning med hensyn til kræftisiko

Andet

Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet.

Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

Der er foretaget ændringer i følgende punkter:

Tilføjelse af PR-nummer samt generel CLP-tilpasning.

Dette sikkerhedsdatablad erstatter version:

1.0 (01-09-2014).
